

Konspekt lekcija za djecu s invaliditetom

„Što znači da mi je netko blizak?“

Kognitivni i emocionalni razvoj djeteta s invaliditetom zahtijeva posebnu pažnju stručnjaka koji podržavaju ovu djecu u obrazovnim ustanovama. Važnu ulogu ovdje ima i motiviranje djece za sklapanje bliskih odnosa s vršnjacima te izgradnja bliskosti unutar obitelji.

Predstavljeni materijali radionica imaju za cilj približiti djeci s invaliditetom temu bliskosti, potaknuti ih na razmišljanje o bliskim osobama u njihovom životu te izgraditi bliskost u grupi vršnjaka kroz igru.

Pojedine vježbe mogu se prilagoditi ovisno o vrsti invaliditeta i psihofizičkim mogućnostima sudionika. Treba voditi računa o tome da, u slučaju sudjelovanja djeteta zbog kojeg je potrebna prilagodba, ta prilagodba vrijedi za cijelu grupu. Svaka vježba ima navedene primjere mogućih prilagodbi.

Također je moguće izvesti samo odabrane vježbe, ukoliko je vrijeme trajanja lekcije ograničeno.

1. Oblik rada: individualni, grupni
2. Nastavna sredstva: baloni, listovi papira, bojice, flomasteri, boje, trajni markeri, konopac
3. Metode rada: kratko predavanje, likovne aktivnosti, igre kretanja
4. Ciljevi lekcije: Glavni cilj: Podizanje svijesti o važnosti i manifestacijama bliskosti u svakodnevnom životu. Specifični ciljevi: razumijevanje značenja bliskosti, identificiranje osoba ili stvari s kojima se sudionici osjećaju blisko, razvijanje osjećaja zahvalnosti za bliskost.
5. Tijek lekcije:

I. Kratko predavanje - predstavljanje teme: voditelj predstavlja djeci definiciju bliskosti, krug osoba s kojima se može biti blizak i osnovne karakteristike bliskosti.

II. Grupna integracija

a) Pozdravljanje: integracijska igra s kretanjem. Djeca se slobodno kreću po prostoru i pozdravljaju svaku osobu na način koji predloži voditelj, odgovarajući pri tom na pitanje voditelja, npr.: zagrlite se i recite kako se danas osjećate, pružite ruku i recite što ste jeli za doručak, pružite obje ruke naizmjenice i recite tko vas je odveo u školu, pomazite prijatelja/prijateljicu po glavi i recite koju ste knjigu zadnju pročitali. Cilj igre je integracija i smanjenje psihofizičke distance među djecom. Na kraju, voditelj objašnjava djeci da su za bliskost među ljudima važne suradnja, otvorenost, fizička bliskost, kao i komunikacija i poznavanje druge osobe. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju, djetetu u invalidskim kolicima može pomoći učitelj. U slučaju djeteta s oštećenjem vida, učitelj također može biti asistent. Kod djece s oštećenjem sluha, odgovaranje na pitanja može se zamijeniti pokazivanjem gesta koje zadaje učitelj (npr. mahanje, pljeskanje). U tom slučaju se pitanja uopće ne postavljaju, već se zamjenjuju gestama.

III. Glavni rad na temi:

a) Drvo bliskih članova obitelji: djeca dobivaju velike listove papira, bojice, flomastere, boje itd. Njihov je zadatak nacrtati veliko drvo, a na njegovim granama nacrtati sve njima bliske članove obitelji. Nakon završetka zadatka, voditelj razgovara s djecom o osobama koje su nacrtali. Djeca objašnjavaju zašto su im te osobe bliske. Razgovor se odnosi na čimbenike koji pokazuju da nam je netko blizak. Cilj igre je ukazati na bliskost u obitelji i pokazatelje međuljudske bliskosti. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Likovne aktivnosti trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju, djetetu s paralizom gornjih udova može pomoći učitelj. U slučaju djeteta s oštećenjem vida, crtanje drva na papiru može se zamijeniti izradom modela drva od krep papira. Umjesto crteža, imena bliskih osoba mogu se napisati na naljepnicama koje se zajedno s djetetom postavljaju na grane trodimenzionalnog drva.

b) Baloni: igra kretanja. Svako dijete dobiva balon. Nakon što ga napušu, voditelj pita djecu da odrede tko im je najbliži u obitelji. Voditelj piše ime svakog djeteta i te osobe na ploču. Potom

traži djecu da kažu što im najviše smeta u odnosu s tom osobom (npr. svađe, nedostatak zajedničkog vremena itd.). Nakon toga, kratkim komadom konopa balon se veže za gležanj svakog djeteta. Zadatak djece je stati na balon i probušiti ga. Nakon zadatka, razgovara se o preprekama koje ometaju izgradnju bliskosti i o tome kako se neke od njih mogu prevladati, kao što su djeca uspjela probušiti balone. Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju djetetu s paralizom može pomagati učitelj, a baloni se vežu za ruke svih sudionika. U slučaju djeteta s jednom donjom ekstremitetom, baloni se vežu za ruke svih sudionika. Kod djece s oštećenjem vida, potrebna je asistencija učitelja.

IV. Grupna reintegracija:

a) Lov na zmaja: integracijska igra s kretanjem. Sudionici su podijeljeni u timove od 3-5 osoba. U timovima stoje jedan iza drugog, držeći se za struk. Prvi sudionik je glava zmaja, a posljednji rep. Zadnja osoba stavlja maramicu ili kratki šal iza pojasa. Na signal za početak, zmajevi kreću u lov na druge zmajeve. Zadatak glave je osvojiti što više repova (uzeti maramicu ili šal). Samo glava zmaja smije skupljati repove. Pobjednički tim je onaj koji prikupi najviše repova. Cilj igre je integracija i smanjenje fizičke distance među djecom. Kod osoba s različitim vrstama invaliditeta, fizički kontakt može biti izazovan. Ovakve igre pomažu smanjenju te distance i time doprinose izgradnji dublje bliskosti.

Na kraju, voditelj objašnjava djeci da su za bliskost među ljudima važni suradnja, otvorenost, komunikacija i fizička bliskost.

Primjer prilagodbe igre za djecu s invaliditetom: tijekom lekcije treba prilagoditi mogućnostima i ograničenjima djece. Igre kretanja trebaju uključivati djecu s ograničenom pokretljivošću. U tom slučaju dijete u invalidskim kolicima može biti u sredini zmaja, a kolica vodi učitelj. Voditelj treba sudjelovati u jednom od timova. U slučaju djeteta koje koristi hodalice ili drugo ortopedsko pomagalo, također je potrebna pomoć tijekom igre. Također se može modificirati igra tako da se djeca kotrljaju po podu, stvarajući zmaja u ležećem položaju. Dijete s oštećenjem vida ne bi trebalo biti glava zmaja.

Author: dr Monika Pyrczak-Piega

The Pontifical University of John Paul II i Krakow, Poland